

KABINET ŽUPANA

KLASA: 032-01/15-01/1
URBROJ: 2170/1-01-02/1-15-12
Rijeka, 22. siječnja 2015. godine

MEDIJIMA
-SVIMA-

**PREDMET: Župan Zlatko Komadina održao sastanak s Udrugom lovranski marun
-PRIOPĆENJE, DOSTAVLJA SE –**

U sjedištu Primorsko-goranske županije, župan Zlatko Komadina sa suradnicima održao je sastanak s predstavnicima Udruge lovranski marun na temu plana spašavanja šuma pitomog kestena.

Hrvatska nema plantažni uzgoj kestena, što je rijetkost, a zadnjih se godina počelo s podizanjem manjih nasada. Međutim, zbog nepoznavanja tehnologije uzgoja ove vočke, čine se vrlo velike greške u uzgoju. Kesteni se samo beru, bez drugih aktivnosti potrebnih da se sačuva kesten. Primjerice, sječa stabala kestena koja dovodi do obnavljanja i ozdravljenja samog drveta, a time i ploda. Stručnjaci pojašnjavaju da je potrebno napraviti program kojim bi se potaknula zaštita kestena.

Period oporavka stabla može biti i do 8 godina, sječom granja u periodu do 3 godine dolazi do regeneriranja. Potrebna je sadnja novih i obnova i regeneracija postojećih stabala. To je posao koji se treba raditi sukcesivno, naglasio je Željko Prgomet iz Udruge lovranski marun.

Zadnjih godina, problemi s rakom kore i osom šiškaricom uzrok su velikom sušenju posađenih sadnica. Također, izostaje njega nasada koja bi u prvim godinama trebala biti intenzivna. Ovo je vočka koja se može uzgajati na ekološki način. Rak kore uzrokuje oštećenje stabla i djelomično ili potpuno sušenje, čime ima direktan utjecaj na pad uroda. Pitomi kesten zaražen rakom kore rađa plodove mnogo ranije od zdravih stabala, već u petoj godini, a živi najviše 25 godina, dok nezaražena stabla žive mnogo dulje (do 500 godina i više). Protiv uzročnika nije poznato nikakvo kemijsko zaštitno sredstvo. Prema iskustvu, redovitom stručnom mehaničkom obradom može se odgoditi potpuno uginuće stabla. Kestenova osa šiškarica suzbija se mehaničkim uklanjanjem šiški, te biološkom kontrolom kao i selekcijom otpornih varijeteta (što može pomoći samo novim nasadima ali ne i već postojećim, napadnutim od strane ose šiškarice). Bolest raka kore kestena i napad štetnika ose šiškarice imaju veliki utjecaj na pad uroda maruna i pitomog kestena.

Predsjednik Udruge lovranski marun Ante Bistre je rekao kako je prvi korak zaštititi naš kesten, tako da će svi naši proizvođači koji skupljaju kestene dobiti certifikat Lovranski marun da se zaštiti naš kesten od uvoznog, kako bi se spriječila prodaja "Lovranskog maruna", a da nije poznato njegovo stvarno podrijetlo. Naglasio je i da ove godine u našim šumama nije bilo jedne cijele tone maruna, a nekad su najveći proizvođači brali i do 15tak tona. Napomenuo je da se ne treba orijentirati samo na područje Učke, jer pitomog kestena ima i na Rabu i na Cresu i u okolici Novog Vinodolskog, gdje postoje i zainteresirani investitori koji bi dali terene za sadnju novih

stabala. Najbolje bi bilo autohtoni lovranski marun saditi na mjestima gdje nema bolesti da bi se zaštitila i proširila sorta.

Ravnatelj Centra za brdsko-planinsku poljoprivredu Dalibor Šoštarić naglasio je kako Centar od 2012. godine surađuje s Udrugom, te da je Primorsko-goranska županija preko Centra zaključno sa 2014. godinom za rad Udruge izdvojila 95.000,00 kuna, a ove godine planom je predviđeno 50.000,00 kuna predviđenih za stručno i teoretsko istraživanje na području naše županije (koje sorte prevladavaju, podizanje matičnjaka da se zaštiti sorta s našeg područja itd.).

Župan Zlatko Komadina zaključio je da se treba animirati i educirati stanovništvo te napraviti program, odnosno akcijski plan. Dao je podršku radu Udruge, i naglasio da je važno uspostaviti sustav u koji bi uključio zaštitu i obnovu nasada uz pomoć znanstvenika i vanjskih suranika. "Županija će pomoći jer je lovranski marun naš brend koji se treba zaštititi u primjerenim rokovima i s primjerenim sredstvima. A Centar za brdsko-planinsku poljoprivredu će biti krovna institucija, nositelj izrade prijedloga programa spašavanja šuma pitomog kestena", rekao je župan. Udruga će u skorom periodu izraditi točno definiran plan koji će se odnositi na cijelu županiju i koji će ići u provedbu preko Centra za brdsko-planinsku poljoprivredu.

Unaprijed zahvaljujemo na objavi priopćenja i srdačno Vas pozdravljamo.

Voditeljica Kabineta Župana

Ermina Duraj

DOSTAVITI:
1.NASLOVU
2.ARHIVA, ovdje